1857. № 72.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 8 SEPTEMBER.

BEKENDMAKING.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de **eerste uitloting** van **twintig** aandeelen in de geldleening van *ƒ* 102,000, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 10 September 1855, no. 25, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot nos. 2, 5, 14, 18, 21, 27, 28, 29, 30, 48, 51, 52, 53, 78, 79, 92, 93, 94, 95 en 102, welke betaalbaar zijn ten Kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden* op den 1 November 1857.

Leeuwarden, den 31 Augustus 1857.

Voor den Commissaris des Konings, afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
C. J. VAN DER VEEN.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 4 September 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *ƒ* 12.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 215.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 215.00.

Leeuwarden, den 5 September 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
C. J. VAN DER VEEN, *L. C.*

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 31 Augustus jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 29 Augustus tot en met den 4 September jl:

1. 39 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Barradeel 1, Dantumadeel 1, Franekeradeel 3, Gaasterland 3, Haskerland 1, Hennaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 4, Tietjerksteradeel I, Wonseradeel 8, Workum 3 en Wijmbritseradeel 8, en 37 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 4, Doniawerstal 4, Franekeradeel 4, Idaarderadeel 6, Leeuwarden 3, Leeuwarderadeel 5, Menaldumadeel 2, Utingeradeel 1, Weststellingwerf 1, Wonseradeel 4 en Wijmbritseradeel 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 6201;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Sipke Heerkes Feikens, te Lions; Johannes Pieters Hiemstra, te Bozum; Eke Lolkes Westra, te Akkerwoude; Johannes Wiebes Hettinga, te Teroele; Harmen Lieuwes Lanting, te Tzum; Klaas Rintjes Tromp, te Oudemirdum; IJnse Krol, Hans Tjerks van der Meer, Johannes Freerks Terpstra en Sipke Martens de Boer, allen te Warga; Durk Minnes van der Horn, te Burum; Jacob Osinga, te Leeuwarden; Hein Baukes Sixma en de Wed. Sijbren Sjoerds Hoekstra, beide te Goutum; Jan Kornelis Hoekstra, te Jelsum; Sjerp Sierks IJsselstein, te Wirdum; Jan Althuizes, te Britsum; Nanne Alberts Hovinga, te Cornjum; Sipke Sjoerds van der Woude, te Finkum; de Erven Klases Jans Feitsma, te Deinum; Rindert Wopkes Talsma, te Wijns; Pier Jans de Vries, te Akmarijp; Jeroen Pieters Veldman, te Oldeholtpa; Hendrik Jans Jorna, te Tjerkwerd; Jacob Joukes de Vries, te Arum; Douwe Tjeerds Rinia, te Cornwerd; Sijtse Douwes Rienstra, te Makkum; Kleis Wijtzes van der Zee en Haring Martens Bloembergen, beide te Uitwellingerga; Sjoerd Feikes van Dijk, te Goënga, en Johannes IJmtes Bootsma, te Gauw;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Bernardus Fluitman en Willem Namles Asma, beide te Workum; Tjitte Tjepkes Lettinga, te Warga; Tjitze Rintjes Uilkema, te Grouw; Rones Gerkes Huisman, te Oostermeer; Lubertus Sijbes van der Heide, te Swichum; Oene Rintjes Sijperda en de Wed. Johannes Tjerks Boersma, beide te Bozum; Kornelis Franses Leegsma, te Huins; de Wed. Broer Tjeerds Bakker en Geert Jelles Bakker, beide te Oosterlittens; Ulbe Baukes Bakker, te Winsum; Sjoerd Tjerks Roorda, te Jellum; Reinder Jans Rispens, te Tzum; Pieter Thomas Schuurmans en de Wed. Tjerk Hessels Heslinga, beide te Waaxens; Paulus Pieters Oosterhaven, te Welsrijp; Jelte Pieters Poelstra, te Spannum; Sipke Epkes Romkes, Willem Jorrits Jorritsma en Sijbrandus Arjens Hiemstra, allen te Lutkewierum; Anne Jans Boschma en de Wed. Anne Jans van Tuinen, thans gehuwd met Sjoerd Annes Boschma, beide te Hennaard; de Wed. Jacob Jacobs Postma en Steffen Ennes Postma, beide te Cubaard; Pieter Cornelis Witteveen, de Wed. Hotze Sjoukes Dijkstra, de Erven Gerben Jelmers Wiersma en Wopke Wopkes de Gavere, allen te Oosterend; Bauke Durks de Boer, te Edens; Reinder Jelles Koopmans, te Oldeboorn; Ids Pieters Boetje, te Terhorne; Jacob Jans Dijkstra, te Westergeest (gedeeltelijk), en Pieter Gerbens de Vries, te Giekerk.

Leeuwarden, den 7 September 1857.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *Leeuwarden* verwittigen bij deze de Patentpligtigen binnen deze Gemeente, dat zij hunne **Patenten** over de loopende dienst kunnen afhalen in het Locaal bezijden de Hoofdwacht, ingaande door het ijzeren hek, *van af Maandag den 7 tot en met den 20 dezer, des voormiddags van* 9 *tot* 1 *uur*, — zullende aan de zoodanigen, welke aan deze oproeping niet binnen den gestelden tijd hebben voldaan, de Patenten binnen acht dagen daarna worden bezorgd door den Deurwaarder der Directe Belastingen, tegen betaling van tien Cents.

De Patentpligtigen worden gewaarschuwd, dat zij na afloop van voorschreven termijn zullen gehouden zijn, hunne Patenten op aanvrage van de daartoe bevoegde ambtenaren en bedienden te vertoonen, op eene boete van *ƒ* 15 telken reize, volgens art. 32 der wet van den 21 Mei 1819.

Deze maatregel is niet toepasselijk op de *Kramers, Debitanten van Loterijbriefjes* en *Schippers*, welke steeds verpligt zijn hunne Patenten met zich te voeren, en op de *Koffijhuishoudsrs*, *Slijters in dranken*, *Tappers* en *Kroeghouders*, alle welke patentpligtigen hunne Patenten dadelijk bij de aanvaarding van hun beroep moeten afhalen, doch welker Patenten niet mogen worden uitgereikt, dan na vertooning der kwitantie van de verschuldigde regten.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 5 September 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

PARIJS, 5 September.

Het onderhoud der Keizers van Frankrijk en Rusland is thans als zeker te beschouwen. Keizer Napoleon en de Keizerin Eugenie zullen te Stuttgardt den 25sten en de Keizer en de Keizerin van Rusland aldaar den 24sten aankomen.

Velen zien daarin eene voor Oostenrijk en Engeland verontrustende beduidenis, eenen stap tot verbreking van het Engels-Fransche bondgenootschap. Maar aan den anderen kant schijnt het, volgens een artikel van den *Constitutionnel*, thans zeker te zijn, dat Keizer Napoleon in het kamp van Chalons een bezoek van den gemaal van Koningin Victoria en van den hertog van Cambridge ontvangen zal.

— De Keizer is te Chalons aangekomen, en heeft aldaar eene proclamatie aan de troepen afgekondigd, waarin hij hun aantoont, dat de garde aan het gansche leger het voorbeeld moet geven van discipline en eensgezindheid, ten einde den rang te handhaven, dien haar volgens de oude overleveringen toekomt. Even als bij de Romeinen, moet den vrede gebezigd worden om zich te oefenen, den oorlog om de oefeningen toe te passen. Bij allen beveelt Z. M. goeden wil en eerbied voor de uniform.

De Keizer heeft voor bij Parijs verliet, aan graaf Walewski, minister van buitenlandsche zaken, de met edelgesteenten omringde insignia overhandigd van het grootkruis van het Legioen van Eer.

In het kamp zijn zeer vele vreemde, vooral engelsche officieren aangekomen. De spoorweg van Chalons naar het kamp zal spoedig voltooid zijn; ook is eene drukkerij in het kamp en de telegraaf werkt daar sedert veertien dagen.

— Het Hof van Assises der Seine heeft Ledru-Rollin, Mazzini, Massarenti en Campanella, ter zake van de bekende zamenspanning tegen het leven des Keizers, bij verstek tot deportatie veroordeeld.

— Het Hof van Cassatie heeft het verzoek van Carpentier en de overige beschuldigden wegens diefstal ten nadeele van den Noorderspoorweg verworpen.

— Ll. zondag, op welken dag de groote waterwerken te Versailles speelden en het kermis was te Saint-Germain, zijn langs den spoorweg 96,000 parijzenaars naar die beide steden vervoerd.

— Volgens de *Pays* melden particuliere brieven uit China, dat den 8 Julij eene deputatie van den engelschen handel te Canton, tot dat einde naar Hongkong gekomen, lord Elgin eene petitie heeft overgereikt, onderteekend door de voornaamste handelaars te dier stede, ten einde hem te verzoeken zich te willen verstaan met de bevelhebbers der land- en zeemagt, om de stad Canton zoodra mogelijk militair te doen bezetten. Lord Elgin ontving de deputatie met de meeste welwillendheid en verklaarde, dat hij nog te korten tijd in China was om bereids een plan gevormd te hebben nopens het stelsel dat hij moest aannemen, maar dat de zaak met de meeste zorg zou worden onderzocht en dat dien weg zou worden ingeslagen welke het meest in het belang van Engeland geacht kan worden.

— In een brief uit Calcutta, gedagteekend 14 Julij en voorkomende in den *Memorial de la Loire*, wordt de meening geuit, dat het land met een hongersnood bedreigd wordt. De menigte vernielde koopwaren is ontzettend, want de opstandelingen tasten in hunne woede alles aan wat maar voor vernieling vatbaar was. Groote hoeveelheden granen kwamen tusschen beiden den Ganges afdrijven. Op sommige plaatsen staat alle landbouw geheel stil; want de landlieden, die met de rebellen geen gemeene zaak maken, zijn geheel ontmoedigd. De prijs van het brood was in den loop van eene maand met de helft verhoogd.

— Men zegt, dat de Schach van Perzie en diens Sadrazam er thans geen geheim meer van maken, dat zij van de netelige omstandigheden, waarin de Engelschen door den opstand in Indie verkeeren, willen gebruik maken om Herat te behouden en de vredesvoorwaarden onvervuld te laten. Daar Engeland in dit geval na het dempen van den indischen opstand met verdubbelde kracht tegen Perzie zal moeten opereren en alsdan veel strengere vredesvoorwaarden zal moeten stellen, heeft de fransche gezant te Teheran van hieruit bevel ontvangen, om het Hof van Teheran het verkeerde zijner handeling te doen inzien, en van den Schach de onmiddellijke ontruiming van Herat te vorderen.

— De afbreking van de diplomatieke betrekkingen tusschen Spanje en Mexico reeds vroeger door sommige spaansche dagbladen, doch toen te vroeg medegedeeld, is nu een feit waaraan niet meer te twijfelen valt. De zaakgelastigde der mexicaansche republiek, de heer Hidalgo, heeft mede Madrid verlaten, na zijne landgenooten onder de bescherming van den franschen gezant geplaatst te hebben.

— Het gerucht wint veld, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen het napelsche Hof en de fransche- en engelsche Regeringen eerlang hervat zullen worden.

— Volgens berigten uit de turksche hoofdstad van den 26 ll. was last gegeven om over te gaan tot nieuwe verkiezingen in Moldavië. — Het Parlement der Ionische eilanden is voor twee jaren verdaagd. — In Palestina hebben onlusten plaats gehad.

LONDEN, 4 September.

Het gerucht spreekt van ophanden zijnde wijzigingen in het ministerie. Het is stellig dat lord Palmerston zich zoo veel doenlijk van de meerderheid in het Kabinet wenscht te verzekeren.

— In de laatste dagen berekent men, dat, door elkander genomen', dagelijks 500 man troepen uit Engeland naar Indie verscheept worden.

Volgens den *Times* bedraagt de magt der rebellen in Indie ongeveer 100,000 man. De Engelschen zullen, indien alle troepen aankomen, 80,000 man tellen. Van beide schattingen valt echter het verlies door ziekte en luchtgesteldheid veroorzaakt af te trekken. De aankomst der engelsche troepen uit Europa wordt beschouwd als het begin eener hernieuwde overmagt in Indie.

Hetzelfde blad vraagt of bij herstel der rust in Indie nu alle pogingen tot godsdienstige verlichting en beschaving behooren opgegeven te worden, daar de inboorling zich er over ergert. „In het geheel niet" is het antwoord, „ergert zich deinboorling, welnu, men late hem zich ergeren." Indie, eenmaal teruggekeerd onder Engelands beheer, zal met een ijzeren scepter geregeerd worden.

— Volgens de volkstelling van 1846 bevatte de stad Delhi toen 25,611 huizen, 9945 winkels, 261 moskeën, 118 tempels, 1 christenkerk en 196 scholen, terwijl het totaal der bevolking uit 137,977 zielen bestond, namelijk 327 christenen, 66,120 mahomedanen en 71,530 hindoos. De 13 voorsteden bevatten in genoemd jaar 22,302 inwoners, allen hindoos of mahomedanen.

— In een brief uit Hongkong, van 10 Julij, vindt men het volgende: „Binnen weinige dagen zullen de *Calcutta*, *Shannon*, *Peärl*, *Inflexible* en *Plornet*, benevens twee kanonneersloepen, zich naar Shanghaï en van daar naar de monding der rivier Pei-ho, aan welke Peking ligt, begeven. Als hij het naast bij die hoofstad gelegen punt bereikt zal hebben, zal lord Elgin een brief aan de autoriteiten afzenden, met het doel om dien den Keizer voor te leggen, in welken geëischt wordt dat die Monarch, binnen een bepaalden tijd, de handelingen zijner ambtgenooten te Canton goed- of af zal keuren. Bijaldien het Hof van Peking Yeh In het ongelijk stelt, vergoeding voor de aangerigte schade geeft en waarborgen tegen de herhaling van soortgelijke gebeurtenissen, dan zal alles goed zijn; doch, als men, zoo als het meest waarschijnlijk is, den brief niet in overweging neemt en geenerlei gezindheid aan den dag legt om den ambassadeur te vreden te stellen, dan zal lord Elgin den oorlog verklaren en een einde aan den dubbelzinnigen toestand maken in welken de betrekkingen tusschen de beide Mogendheden thant verkeeren. In dat geval zal Canton bemagtigd worden. men zal den handel mes de noordelijke havens niet zonder noodzaak bemoeijelijken, en zoodanige maatregelen nemen als noodig geacht worden om het Hof van Peking tot rede te brengen.

— Wederom zijn in Engeland verbazende werken, die hunne ingenieurs tot eer verstrekken, uitgevoerd, als: de nieuwe landingsplaate te Liverpool, die 150,000 £ gekost heeft, en de eene helft der brug, die Cornwallis met Plymouth en Bristol met Londen door eenen spoorweg zal verbinden. Deze brug, waarvan de eene voltooide helft 22,000 centenaars weegt, zal zich 102¼ voet boven de oppervlakte der zee verheffen, en de grootste zeilschepen onder zich kunnen laten passeren.

HAMBURG, 2 September.

In de zitting der holsteinsche Stenden van gisteren is rapport uitgebragt door de commissie welke belast was met het onderzoek van het namens den Koning van Denemarken voorgedragen ontwerp eener nieuwe staatsregeling voor het hertogdom. De commissie acht het ontwerp niet aannemelijk en zelfs niet vatbaar om door wijziging van deze of gene bepaling aannemelijk te worden, en zij stelt daarom eenvoudig voor hetzelve te verwerpen. Het schijnt alzoo te vreezen, dat het ook nu aan het deensche Gouvernement niet gelukken zal, de duitsche bevolking van Holstein, die in hare grieven door Pruisen en Oostenrijk ondersteund wordt, tevreden te stellen.

In de zitting des holsteinschen Landdags van 31 Augustus heeft de heer von Wyncken betoogd, dat de minister van finantien van de bijzondere inkomsten van Holstein, ten behoeve van de algemeene deensche schatkist, eene som van 313,341 rd. meer heeft opgenomen, dan het hertogdom wettiglijk tot de algemeene uitgaven des rijks moest bijdragen, weshalve hij van oordeel was, dat de Landdag die gelden onmiddellijk moest terug eischen. Men denkt dat dit voor Denemarken zoo vijandig voorstel aangenomen zal worden.

BERLIJN, 4 September.

Z. M. de Koning heeft het grootkruis van den Zwarten Adelaar geschonken aan de drie oudste zonen van den Keizer van Rusland, de Grootvorsten Nikolaas (Césaréwitch), Alexander en Wlademir.

— Uit Petersburg is alhier het berigt ontvangen, dat de Keizer gisteren avond met Prins Gortschakoff de reis naar Duitschland aanvaard heeft en eerst verscheidene dagen te Warschau zal vertoeven.

— Men verneemt, dat de onderhandelingen tusschen de pruissische en nederlandsche Regeringen over een spoorweg van Crefeld over Gelderen en Kleef tot aan de grenzen, in de rigting van Nijmegen, alsmede over het leggen van een spoorweg van Viersen tot aan de grenzen in de rigting van Venlo, en de aansluiting van beide banen aan de nederlandsche spoorwegen, zoo ver gevorderd zijn, dat weldra eene overeenkomst kan worden te gemoet gezien.

's GRAVENHAGE, 5 Sepember.

Z. M de Koning, die eergisteren avond alhier is aangekomen, is heden ochtend ten 5 ure met een extra-spoortrein weder van hier naar het Loo vertrokken, waar Z. M. waarschijnlijk zal verblijven tot den tijd dat de vergadering der Staten-Generaal zal worden geopend.

Het heeft Z. M. behaagd Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, *Prins van Oranje*, te bevorderen van kapitein-luitenant ter zee tot kapitein ter zee à la suite, van luitenant-kolonel bij het regement grenadiers en jagers à la suite van dat corps, tot kolonel, en van luitenant-kolonel van het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie en daarbij à la suite gevoerd, tot kolonel bij dat wapen.

Z. M. heeft onlangs den heer J. E. H. baron van Nagel tot kamerheer, en den heer G. F. Brandsma tot jagermeester benoemd.

— H. M. de Koningin, benevens Hd. jongste zoon, vertrekken op 14 dezer regtstreeks naar Stuttgart en zullen waarschijnlijk aldaar tot ongeveer de helft der maand November verblijven. H. M. wordt vergezeld door de baronnesse van Asbeck en baronnesse van Zuylen van Nyevelt, hofdames, door jhr. Tindal, kamerheer, en heer Wheckerlin, secretaris.

— H. Keiz. H. de Grootvorstin Maria Nicolaewna van Rusland, weduwe van den Hertog van Leuchtenberg en zuster van Z. M. Keizer Alexander II, is ll. dingsdag avond alhier aangekomen. H. K. H. is heden naar Soestdijk vertrokken, ten einde een bezoek af te leggen bij H. M. de Koningin-moeder. H. M. de Koningin heeft de Grootvorstin van het hôtel afgehaald en tot aan het station vergezeld. Zondag zal zij waarschijnlijk Amsterdam bezoeken en aanstaanden maandag keert zij in de residentie terug om nog denzelfden dag naar Ostende te vertrekken.

— Uit Lörrach wordt berigt, dat het aldaar gevestigde nederlandsche werfbureau maandelijks, ten minste 50 Zwitsers voor de koloniale dienst aanwerft.

— De vijfde algemeene vergadering der Evangelische Maatschappij werd dingsdag jl. alhier gehouden. Bijgewoond, behalve door eenige gasten, door ruim zeventig medestichters en afgevaardigden, werd zij door den voorzitter met het plegtig gebed geopend en in eene warme toespraak op het hoog belang gewezen om het heilig werk der evangelisatie in de vrees des Heeren aangevangen voort te zetten, opdat onze landgenooten, aan wie een juk der dienstbaarheid wordt opgelegd, dat zij op den duur kunnen noch zullen dragen, door het evangelie mogen komen tot de vrijheid der kinderen Gods. Hierop werd door den secretaris het algemeen verslag gelezen, waaruit blijkt, dat de maatschappij zich over aanwinst van vier nieuwe departementen, eenige correspondentschappen en leden, thans tot 2800 en 2400 begunstigers en begiftigers gestegen, verheugen mag. Met eene ruime hand werden hare geschriften verspreid en tot uitreiking van traktaatjes vond zij in het Nederlandsch Traktaat-, Britsch en Buitenlandsch en bovenal in het Nederlandsch Bijbelgenootschap krachtige en vrijgevige ondersteuning. Het arbeidsveld der maatschappij neemt in omvang toe, levert hier en daar goede vruchten, en groote dank rekende men verschuldigd te zijn aan het toenemend aantal evangelisten en colporteurs, die met prijselijken en verstandigen ijver hun zendelingswerk beschouwen en uitvoeren. Het jaarlijksch verslag leverde in zijn geheel eene schoone bladzijde van de geschiedenis der maatschappij, die zich, blijkens de daarop blootgelegde rekening door den algemeenen penningmeester, tengevolge van vrij ruime ontvangst van bijdragen, giften en een enkel legaat en daar tegenover zuinig beheer der noodige uitgaven in een niet ongunstigen finantiëlen toestand verkeert. De vergadering zette daarop hare werkzaamheden voort door de overweging der voorstellen.

LEIJDEN, 3 September.

Bij de herstemming voor een lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer mr. G. Groen van Prinsterer, zijn 1567 stemmen uitgebragt. Verkozen werd de heer mr. R. J. Schimmelpenninck met 909 stemmen. De heer mr. N. Olivier bekwam 650 stemmen.

— Men verneemt, dat onze stad op het punt staat met eene nuttige inrigting te worden vermeerderd. Het Nederlandsch Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, heeft namelijk een gebouw met een daarachter liggend stuk grond alhier aangekocht, hetwelk zal worden ingerigt tot opleiding van eenige knapen, die door verwaarloosde opvoeding tot zeer gering misdrijf gekomen, gegronde hoop op eene betere toekomst geven. Het gebouw zal omstreeks 40 knapen kunnen bevatten en zal men vooral eene opleiding tot de zeevaart beoogen.

UTRECHT, 3 September.

De literarische faculteit aan de hoogeschool te Utrecht zal, op zaturdag den 12 September, 's voormiddags ten elf uren, in het academie gebouw alhier, zitting houden tot het afnemen van het admissie-examen. Belangstellenden worden verzocht zich daartoe vooraf schriftelijk aan te melden bij S. Karsten, fac. h. t. decan, met opgave van hun adres.

— Het nederlandsche protestantsche genootschap „*De Unie*" hield heden in het gebouw van kunsten en wetenschappen zijne algemeene vergadering onder het presidium van den heer Pape, em. predikant van Heusden, te Arnhem woonachtig. Ongeveer 50 leden namen aan die vergadering deel. Onder anderen is in deze vergadering de overtuiging uitgesproken, dat de christen geroepen is om zich aan „de Vereeniging tot afschaffing van sterken drank aan te sluiten," welke uitspraak voorzeker als een merkwaardig teeken van onzen tijd mag worden beschouwd.

HARLINGEN, 7 September.

Terwijl van elders berigten inkomen over het spoedig vertrek der ooijevaars, waardoor men een droog najaar en een strengen winter voorspelt, zitten hier nog een paar dier vogels in het oude nest en schijnen dat voorgevoel met hunne makkers niet te deelen.

Daarentegen heeft men opgemerkt, dat de mieren thans zeer werkzaam zijn en diep in de aarde hare voorraadschuren aanleggen, 't geen ook wel eens als een voorteeken van een strengen winter wordt beschouwd.

— De hoofdcommissie tot de zaken der israeliten heeft ter kennisse gebragt van de israëlitische kerk- en schoolbesturen in het Rijk, dat door de rabbinale commissie van examinatoren en door de algemeene commissie van examinatoren voor israëlitische godsdienst-onderwijzers in het Rijk in dit jaar o. a. is toegelaten, tot godsdienst-onderwijzer van den middelsten rang B. D. Gans, woonachtig alhier.

— Van Texel wordt dd. 3 dezer gemeld: „Dezer dagen zijn van het vroeger zoo vaak ter spraak gebragte wrak *the Lutine*, in de gronden tusschen Vlieland en Terschelling gestrand en verbrijzeld, bovengehaald en geborgen 13 dollars, 2 louis d'or, koperen hoepels, tros en ijzerwerk, 99 spaansche matten, 2 zilveren lepels. Men heeft veel hoop om den gedurende 58 jaren in den bodem der zee bewaarden schat, die op vele millioenen wordt begroot, bij gunstig weder althans voor een groot deel te bergen".

LEEUWARDEN, 7 September.

De 17de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje is vrijdag jl. alhier gevierd geworden met het uitsteken der nationale vlag van het Stadhuis en het houden eener groote parade door het garnizoen, op het plein voor het Paleis van Justitie. Des namiddags had eene mastklimmerij plaats in den Stadstuin door jongelingen van 16—20 jaren, waaraan door 30 werd deelgenomen. De prijzen, 15 in getal, werden behaald, als volgt: Tjipke Feenstra, oud 16 jaren, een hoed; Coenraad Dijkstra, oud 19 j., een paar schoenen en een sigaren-koker; Sijtse Vlieger, oud 20 j., een vest en een tabaksdoos; Frans Dijkstra, oud 20 j., een beurs met *f* 1 en een zilveren sigarenpijpje; Jan Westerdijk, oud 16 j., een zilveren horologie; Auke Draisma, oud 17 j., een pijp en een zilveren pijpedop; Abraham van der Hoek, oud 18 j., een zilveren horologie-ketting; Bauke van Dam, oud 17 j., een zilveren horologie-sleutel; Willem Hoogterp, oud 16 j., een zilveren pijpuithaalder; Harmen Rijpstra, oud 20 j., een pet en een zijden doek. Het feest werd door het schoonste weder begunstigd en opgeluisterd door het muziekkorps der dienstdoende schutterij, dat zich, onder de uitnemende leiding van zijnen kapelmeester, den heer P. Wedemeijer, liet hooren, even als bij het later afgestoken vuurwerk, door den heer Schuurmans vervaardigd. Eene talrijke menigte was bij voortduring in den tuin aanwezig en uit veler mond vernam men den wensch naar eene herhaling van dergelijke volksvermaken, doch dan meer op eene plaats, zonder entrée toegankelijk.

— Met genoegen hebben wij opgemerkt, dat van wege het gemeentebestuur onlangs nog twee nieuwe putten zijn gegraven, de eene bij de Armen-bewaarschool, tegenover den Stadstuin, en de andere bij de Armenschool, op de gedempte Keizersgracht. Het nut van dezen maatregel bleek inzonderheid bij de jongste langdurige droogte, toen dagelijks groote hoeveelheden water, vooral door minvermogenden, uit deze putten werden gehaald.

— Zaturdag jl. hadden alhier op de baan aan den harlinger straatweg de jaarlijksche harddraverijen met paard en chais plaats, van wege den kastelein en pikeur P. J. de Boer en eenige heeren liefhebbers. Aan de eerste, 's voormiddags gehouden, werd deel genomen door 22 paarden, die geen prijs hadden gewonnen, 3-jarige uitgezonderd, waarbij de prijs, een fraaije zilveren tabakspot, werd behaald door de bruine langstaart merrie van den heer J. Kramer, te Lekkum, gereden door P. J. de Boer voornoemd, terwijl de laatste rid werd medegedaan door de blaauwe bles merrie van den heer R. K. Boersma, te Wommels, gereden door den pikeur J. de Groot. Voor de draverij van 's namiddags, waartoe alle paarden waren toegelaten, mits vroeger bij deze gelegenheid geen prijs hebbende gewonnen, waren 12 paarden ingeschreven en bestond de prijs uit een fraaijen zilveren theepot en dito melkkan, die ten deel viel aan de zwarte bles merrie van den heer mr. P. Heringa Cats, te Leeuwarden, insgelijks gereden door den pikeur de Boer, waarbij de laatste partij was de zwarte langstaart ruin van den heer H. D. Hartmans, te Nijkerk, gereden door den pikeur Harmen Luurs. Het weder, dat 's voormiddags zeer regenachtig was, helderde tegen den namiddag op, waardoor de tweede draverij den toeschouwers nog veel genoegen schonk.

— De uitslag der dezer dagen plaats gehad hebbende verkiezing van wethouders is in na te noemen gemeenten geweest, als volgt:

Barradeel, gekozen de heer J. W. Leeman.

Doniawerstal, herkozen de heeren J. A. Veltman en T. W. van der Leij.

Idaarderadeel, herkozen de heer P. Boltjes.

Opsterland, herkozen de heeren J. G. de Jongh en B. van der Bij; de laatste na herhaalde stemming, met het lot, tegen dr. J. Lunsingh Tonckens.

Ooststellingwerf, herkozen de heer G. G. Attema.

Schoterland, herkozen de heer J. van der Sluis.

Wonseradeel, herkozen de heer J. Kingma.

Wijmbritseradeel, herkozen de heer J. A. Visser.

— Door Z. M. is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Boskoop c. a., de heer A. A. A. Stuten, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Grave.

— De minister van oorlog heeft goedgevonden, aan de israëlitische militairen, die zich bij de verschillende wapenkorpsen van het leger in actieve dienst bevinden een verlof te verleenen van den 15 dezer tot en met den 14 October aanstaande, ten einde hun in de gelegenheid te stellen, tot het bijwonen der in de maanden September en October e. k. invallende feesten.

— Men verneemt, dat de verandering, die in het plan der staatsloterij zal worden gebragt, hierop nederkomt, dat ook de huur van de 1ste week der 5de klasse zou komen te vervallen, zoodat alleen gedurende de vier eerste klassen huur zou bestaan.

— In eenen tuin te Neuendorf bij Coblenz waren tusschen den 14 en 16 Augustus de appels van eenen boom geplukt, en thans, dus schrijft men van daar (den 31sten dierzelfde maand) staat hij weder in vollen bloei.

— In de *Provinciale Groninger Courant* van zaturdag den 5 dezer komt een ingezonden stuk voor van den veearts Bavink, te Groningen, waarbij hij, gelijk hij ze noemt, verblijdende resultaten van de genezing en voorbehoeding der longziekte van het rundvee mededeelt, door middel van phosphorus, op homoöpatische wijze toegediend. De proeven zijn genomen in Duitschland, door eenen met lof bekenden Kreisthierarzt (distriktsveearts) en later, toen de goede uitslag bekend werd, ook door eenen in geheel Duitschland en daar buiten bekenden en geachten landhuishoudkundige en fabriekant, op zijne goederen in Opper-Silezie, die dezelfde gunstige uitkomsten verkreeg. Wat de bijzonderheden der behandeling enz. betreft, verwijzen wij belangstellenden naar het artikel zelven, dat onze beschikbare ruimte niet toelaat, in zijn geheel op te nemen.

Onder begunstiging van schoon weder heeft op donderdag den 3 September ll., van wege de vierde afdeeling der Friesche Maatschappij van Landbouw en Veeteelt, te Kollum eene tentoonstelling plaats gehad van Vee, Veldvruchten, Werktuigen voor den Landbouw enz., waarbij de navolgende prijzen zijn toegewezen, als:

No. 1. Chaispaarden. Prijs, een bewerkt stuk zilver ter waarde van *f* 30, aan Johs. F. de Vries, te Baard.

No. 2. Driejarige paarden. Prijs *f* 20, aan S. S. Douma, te Baard.

No. 3. Tweejarige paarden. Prijs *f* 15, aan S. D. Feenstra, te Lutjewoude.

No. 4. Stieren. Prijs *f* 15, aan E. E. Wiersma, te Burum.

No. 5. Kalve koeijen. Prijs *f* 15, aan Johs. F. de Vries, te Baard.

No. 6. Melke koeijen. Prijs *f* 15, aan S. Valks, te Kollum.

No. 7. Melke twenterrieren. Prijs *f* 10, aan F. IJ. IJpma, onder Dantumawoude.

No. 8. Melke enterrieren. Prijs *f* 10, ingehouden.

No. 9. Weidkoeijen. Prijs *f* 15, aan H. Eskes, te Kollum.

No. 10. Rammen. Prijs *f* 6, aan H. Gorter, te Kollum.

No. 11. Melke schapen. Prijs *f* 5, aan H. Eskes, te Kollum.

No. 12. Weidschapen, bij drietallen. Prijs *f* 7, aan H. Eskes, te Kollum.

No. 13. Ooilammeren, bij tweetallen. Prijs *f* 7, aan S. Valks, te Kollum.

No. 14. Meitvarkens. Prijs *f* 6, aan C. van Lessen Balsters, te Dockum.

No. 15. Biggen, bij tweetallen. Geene ter mededinging aangegeven.

No. 16. Werktuigen voor den Landbouw. 1ste prijs van *f* 10, aan P. K. Bakker, te Engwierum; 2de prijs *f* 5, aan H. Eskes, te Kollum; 3de prijs *f* 3, ingehouden.

No. 17. De beste verzameling van granen en zaden. Toegekend aan E. E. Wiersma, te Burum, *f* 3; aan J. N. Witteveen, te Metslawier, *f* 2; aan A. Jorritsma, te Dockum, *f* 2.

No. 18. Ongebraakt doch geroot vlas. Prijs *f* 4, aan H. Eskes, te Kollum.

No. 19. Gebraakt vlas. Prijs *f* 3, aan H. Eskes, te Kollum.

No. 20. Een-vierde ton boter. Geene mededinging.

No. 21. Grove kaas, minstens drie stuks. Prijs *f* 3, aan F. IJ. IJpma, onder Dantumawoude.

No. 22. Zoetemelksche kaas, drie stuks. Prijs *f* 3, aan P. K. Bakker, te Engwierum.

No. 23. De schoonste collectie bloemen. Toegekend aan C. Heikamp, te Dockum, *f* 4; aan D. H. Andreæ, te Kollum, *f* 3.

No. 24. Voorwerpen tot opluistering *niet* in het programma genoemd. Toegekend: aan K. IJtsma, te Buitenpost, voor nos. 116 en 117 van den catalogus *f* 6; aan A. Jorritsma, te Dockum, voor nos. 120 tot en met 127, *f* 5; aan E. E. Wiersma, te Burum, voor nos. 128 en 129, *f* 1; aan J. G. Vaartstra, te Kollum, voor no. 133, *f* 1; aan mr. J. Witteveen, te Metslawier, voor no. 135, *f* 1.

Na afloop dezer tentoonstelling heeft te 3 ure de geannonceerde harddraverij een aanvang genomen. — Acht moedige paarden dongen naar den uitgeloofden prijs, bestaande in een fraaijen zilveren tabakspot, waarvan eindelijk het bruin merriepaard van den heer H. Bouwer, te Gorredijk, de overwinning heeft behaald, terwijl met den winnaar het laatst in de baan was het zwart merriepaard van den heer J. D. Laverman, te Driesum.

Dit landbouwfeest, hetwelk in de beste orde is afgeloopen, zal zeer zeker bij velen eene aangename herinnering achterlaten.

Door Z. M. is o. a. eervol emeritaat met pensioen verleend aan F. E. Wieling, predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Surhuisterveen, ingaande met 1 Januarij 1858.

— Te Garijp is beroepen ds. K. de Boer, pred. te Oude en Nieuwe Wetering.

— De eerw. heer B. M. Post van Griethuysen, candidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur van Utrecht, beroepen te Longerhouw en Schettens, heeft die beroeping aangenomen.

— Te Delfzijl is bij de Chr. Afg. gemeente beroepen ds. J. R. Kreulen, predikant te Hallum.

— Ds. IJ. J. Veenstra, predikant bij de Chr. Afg. gemeente te Sappemeer, heeft de beroeping van Lioessens aangenomen.

233ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde klasse.

1ste trekk. No. 7587, een prijs van *f* 2000. Nos. 15959 en 17813, ieder een prijs van *f* 1000. No. 148, een prijs van *f* 25,000. — 2de trekk. Nos. 11128 en 14644, ieder een prijs van *f* 1500. No. 19583, een prijs van *f* 5000. No. 13665, een prijs van *f* 1000. — 3de trekk. No. 1992, een prijs van *f* 1000. — 4de trekk. No. 9730, een prijs van *f* 1000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 7 September.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	63⅝
Dito	Dito	3	„	78⅛
Dito	Dito	4	„	97⅛
Dito	Amort.Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand-Maats.	4½	„	153¾
SPANJE	Obligatien	1¼	„	25⅜
Dito	Dito	3	„	42¾
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	37 9/16
PORTUGAL	Obligatien	3	„	45⅛

RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	105¼
Dito	„ Dito 1828/1829	5	„	104¼
Dito	„ Dito	4½	„	
Dito	„ Dito	4	„	86⅞
Dito	„ S. & C°.	4	„	86¼
OOSTENRIJK	Metalliek	5	„	74⅛
Dito	Nationale	5	„	76⅜
Dito	bet. Amst.	5	„	86 9/16
Dito		2½	„	38⅛

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 100¼, 6de serie 101¼, Portugal 3 pCt. (1856) 44 13/16.

PARIJS, 7 September. Rente 3 pCt. 67.

LONDEN, 7 September. Consols 90⅜. — Uit Canada zijn 450,000 dollars aangebragt. Te New-York was den 27 Augustus ll. de geldmarkt ruimer.

LONDEN, 7 September. Engelsche Tarwe 2/ à 3/ en vreemde 1/ à 2/ hooger bij rijkelijke aanvoeren. — Lijnolie 39/9, Raapolie 49/, Patentolie 53/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 5912 Runderen, 215 Kalveren en 24,040 Schapen, waarvoor geene koopers waren. — Boter (friesche) 116/, (groninger) 84/.

Te New-York waren, volgens berigten loopende tot den 27 Augustus ll., de prijzen der granen sterk dalende; Tabak vaster.

BERLIJN, 7 September. Rogge en Olie gewild.

AMSTERDAM, 7 September. Tarwe vast, Rogge prijshoudend. — Koolzaad op 9 vat op November 82 p. v., op April 83½ p. v. — Raapolie vliegend, *f* 46¾, op het najaar *f* 46½, op Mei *f* 47½. Lijnolie, vliegend *f* 45, op het najaar *f* 44½.

LEEUWARDEN, 4 September. Boter *f* 49. Aanv. 953 ¼, 247 ⅛ en 70 1/16 vat. Kaas - 16 à *f* 30.75. Aanv. 7367 Ned. pond.

De aanvoer van Vee en de besteede prijzen waren als volgt: 727 Runderen, als: 249 vette Koeijen *f* 110 à *f* 194, 163 melke *f* 64 à *f* 175, 23 vare *f* 80 à *f* 105, 38 Vaarsen *f* 60 à *f* 115, 26 Pinken *f* 26 à *f* 43, 144 Ossen *f* 75 à *f* 125, 31 Stieren *f* 38 à *f* 140, 53 vette Kalveren *f* 8 à *f* 46; — 749 Varkens, als: 56 vette *f* 55 à *f* 105, 365 vette Biggen *f* 17 à *f* 34 en 328 magere *f* 7 à *f* 35; — 940 Schapen, als: 723 vette *f* 14 à *f* 28, 35 melke *f* 15 à *f* 24, 44 weid *f* 7 à *f* 12, 18 Rammen *f* 14 à *f* 24, 113 Lammen *f* 6 à *f* 14, 7 magere Hamels *f* 3 à *f* 5, zoomede 11 Werkpaarden *f* 45 à *f* 130. De handel van al het Vee was traag.

GRONINGEN, 4 September. Tarwe slap en niet dan lager te plaatsen, Rogge en Boekweit in een doen, Garst weinig aan en 10 ct. hooger verkocht, Haver mede 10 ct. hooger afgaande, Boonen prijshoudend, grove Gort als voren. — Koolzaad tot nagenoeg vorige prijzen met geringen handel. — Raapolie *f* 47.

WELDADIGHEID.

DE COMMISSIE, belast met het ontvangen en overmaken van **Liefdegiften** voor de **hulpbehoevenden** van VREDEN, berigt dat nog bij haar in dank is ontvangen, van: N. N. te Holwerd *f* 5, F. aan pruisisch geld *f* 1. O. *f* 2.50, N. N. postmerk Sneek, 2 coupons, te zamen *f* 4.45½, P. één dito *f* 2.47½, D. *f* 10, G. L. *f* 20, G. *f* 1 en B. *f* 1, makende, met het vroeger ontvangene, een totaal bedrag van *f* 169.01½.

Leeuwarden, 7 September 1857.

HERINNERING AAN ADVOKATEN.

Gedurende de maand September, zijn volgens bestaande verordeningen, de **Advokaten** bij het Provinciaal Geregtshof van Friesland ingeschreven, verpligt, op de daarop bedreigde straf, ter Griffie van den Hove, de acten van eeddoening te doen viseren.

De Deken der Orde,
Leeuwarden, 5 September 1857. B. ALBARDA.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN ONDERWIJS in *Friesland* gedenkt hare aanstaande herfstvergadering te houden op Dingsdag den 6 October e. k. en volgende dagen in het Koffijhuis van G. DE KOE, te Leeuwarden. Degenen, die verlangen alsdan een **examen** voor haar af te leggen, behooren zich daartoe, ten minste *veertien* dagen vooraf, aan te geven bij de Schoolopzieners der districten waarin zij wonen, met overlegging der vereischte stukken. De examens voor de Onderwijzers-rangen en de gewone vakken van het Lager Onderwijs beginnen op Woensdag den 7 October en die in de Wiskunde en vreemde talen op den volgenden dag, telkens des voormiddags ten 8 ure.

De Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS, *Secretaris*.

*** Vijf-en-twintigjarige echtvereeniging van:
Heeg, den 8 September 1857. ANNE ANNES VISSER Senior en IJMKJEN JELLES WIJMA.

*** Getrouwd:
Wommels, den 2 September 1857. Dr. U. J. NOORDENBOS met T. K. NOORDENBOS.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Terschelling, 3 September 1857. P. JOH. SMID, *M. et. Art. Obst. Doctor en Stedelijk Heelmr.*, en J. M. BAKKER.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd:
Dokkum, 4 September 1857. FR. ADR. IAS, van *Amsterdam*, Wedr. van H. M. W. S. DE RANITZ, en E. T. J. S. HUGENHOLTZ.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. IJ. IJPMA, Echtgenoote van
Joure, 1 September 1857. D. R. DE JONG.

HEREMA-STATE te Joure, 30 Augustus 1857. Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe J. J. VEGILIN VAN CLAERBERGEN geb. VAN HAEFTEN.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON ELISABETH OVERDIEP, geliefde Echtgenoot van
Heerenveen, 31 Augustus 1857. N. LUBLINK.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER R. de JONG geb. LUBACH.
Leeuwarden, 3 September 1857. B. H. DE JONG.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot GERRARDA MARGARETHA CATHARINA VAN HARLINGEN beviel heden middag voorspoedig van eene DOCHTER.
Harlingen, 4 September 1857. W. J. HANEKUIJK.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON H. J. NAUTA, Echtgenoot van FOKKE DE KOE,
Leeuwarden, 7 September 1857. *Logement- en Stalhouder.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons eenig geliefd Kindje, MARIA HENDRIKA, in den ouderdom van bijna drie jaren, na eene korte doch hevige ongesteldheid.
Oldeberkoop, 27 Augustus 1857. Jhr. Mr. G. VAN SUCHTELEN VAN DE HAERE. C. VAN SUCHTELEN VAN DE HAERE — RINIA VAN NAUTA.
Eenige kennisgeving.

*** Mogten wij ons den 24 dezer verblijden over de geboorte van eenen Zoon, thans vind ik mij in diepen rouw gedompeld door het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot SIETSCHE TAMMES DE VRIES, in den bloeijenden leeftijd van 26 jaar en ruim 11 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van 6 jaren en 4 bijna maanden.

Wat ik in haar verlies, met mijne vier Kinderen, waarvan het jongste slechts 5 dagen telt, is bijna niet te beschrijven; ook onze Ouders, wier eenigste Dochter zij was, benevens de Broeders en Zusters, treuren met mij over dit zwaar verlies.

Wij hopen, dat dit verlies haar gewin mag zijn, terwijl wij bij dit smartelijk gemis onze troost zoeken in het Evangelie van den verheerlijkten Verlosser, die voor alle de zijnen plaats bereid heeft in den Hemel.

Oudega, bij Heeg, 28 Augustus 1857. CORN. JANS ATTEMA.

*** Op het onverwachtst werd ik heden in diepen rouw gedompeld door 't overlijden van mijnen dierbaren Man PIETER FEDDES DE VRIES, in leven Koopman en Olieslager alhier. Slechts 31 jaren en 4 maanden leeftijds mogt hij bereiken, van welke ik ruim 9 met hem was vereenigd. Met mijne vijf vaderlooze Kinderen staar ik hem weenend na. God, die gaf en nam, trooste en sterke mij bij dit verlies. KLAASKE R. ZETSTRA,
Warga, den 31 Augustus 1857. Wed. P. F. DE VRIES.

*** Heden nacht overleed ons eenig geliefd Dochtertje TIETJE, 5 maanden oud.
Leeuwarden, 2 September 1857. J. H. VAN HAAGEN. P. VAN HAAGEN — OOSTERBAAN.

GRONINGEN, 2 September 1857. Heden werd ons ouderhart op nieuw diep getroffen door het overlijden van onze innig geliefde jongste Dochter, CHRISTINA HELENA, in den ouderdom van ruim 22 jaren.
S. J. VAN DUINEN.
Eenige kennisgeving. T. VAN DUINEN.

HARLINGEN, den 4 September 1857. Heden overleed onze jongste Lieveling AAFJE, ruim 6 maanden oud.
H. SIMONSZ.
Eenige kennisgeving. C. SIMONSZ. — KROEGER.

*** Heden overleed na een langzaam verval van krachten, onze waarde Vader, Behuwd- en Grootvader JAN IDSES IDSARDI, in den ouderdom van ruim 85 jaar, in leven Rentenier alhier.

Hij had tot het laatste toe zijn volle verstand en was uitziende, naar zijne ontbinding, steunende op de vrije genade. F. J. IDSARDI,
Dockum, den 6 September 1857. *uit aller naam.*

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 1sten tot en met den 7 September 1857 aangegeven: 17 Geboren. 6 Overleden. Gehuwd 3 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN UTINGERADEEL roepen bij dezen op de stemgeregtigde Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende dorpen, om op onderstaande tijden in hunne Kerken te verschijnen, en wel, die van:

Terkaple, op Zaturdag 19 September 1857, voormiddags 11 ure;
Terhorne, op denzelfden dag, namiddags 2 ure;
Akkrum, op Dingsdag 22 September, voormiddags 11 ure;
Oldeboorn, op Woensdag 23 September, voormiddags 11 ure;

ten einde alsdan:

1°. op te nemen de rekening van de Kerkelijke administratie over 1856;
2°. vast te stellen de begrooting voor 1858, en
3°. te besluiten op alle verdere voorstellen dan ter tafel te brengen, waaronder bepaaldelijk te *Terkaple* en *Terhorne*, ter zake de verhooging van het Predikants traktement in verband met de toegezegde verhooging van wege het Rijk.

Oldeboorn, den 5 September 1857.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. H. LIJCKLAMA À NIJEHOLT, *Burg.*
J. H. NOORDBEEK, *Secretaris.*

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN TIETJERKSTERADEEL denkt op Zaturdag den 12 dezer, des middags ten 12 ure, bij Edze Wijbes van der Meulen te Bergumerdam, aan te besteden: Het **maken** van eene DRAAIBRUG over het Nieuw Kanaal van de Meersloot naar de Wijde Ee, met BRUGWACHTERSWONING; alles volgens Bestek en Teekening, welke ter inzage liggen van 9 tot 12 ure des morgens, ter Gemeente-Secretarie te Bergum. — Plaatselijke aanwijzing zal geschieden op den dag der aanbesteding, des morgens ten tien ure.

Bergum, den 6 September 1857.
Het Gemeente-Bestuur voormeld,
H. B. VAN SMINIA.
Mr. A. FERF, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

GECOMMITTEERDEN *uit de Onderhoudpligtigen ter uitvoering der na te noemen slatting* gedenken op Maandag den 14 September 1857, 's namiddags 3 uur, ten huize van S. K. Bangma te Weidum, bij inschrijving en opbod aan te besteden:

Het **afdammen, droogmaken** en **slatten** van de JELLUMER SLOTSVAART, ter lengte van 1230 el, en zulks in één perceel.

Bestek en Voorwaarden liggen van af den 10 dezer ter inzage bij Bangma voornoemd, zullende de aanwijzing geschieden op den dag van besteding, des voormiddags 10 uur.

Weidum, den 5 September 1857.
B. J. SIETINGA.
K. H. DE ROOS.
M. T. TJEPKEMA.

Slatting.

DE GECOMMITTEERDEN *uit de Onderhoudpligtigen der Vaart, loopende van af den Opslag te Schingen naar de Oorebijt in de Harlinger Vaart, ter lengte van p. m.* 2000 *ellen*, gedenken op *Dingsdag den* 15 *September e. k.*, des namiddags ten 3 uren, in de Herberg van *Tilstra* te Schingen, publiek aan te besteden:

Het **afdammen, droogmaken** en **slatten** van bovenvermelde VAART.

Bestek en Voorwaarden liggen inmiddels ter inzage van gegadigden in de Herbergen van *Wijngaarden* te *Dronrijp* en van *Tilstra* te *Schingen.*

VAARTSLATTING.

OP Dingsdag den 22 September 1857, des voordemiddags ten elf ure, in de Herberg van de Wed. de Haan te Wijnaldum, zal ter aanbesteding worden gepresenteerd:

Het **afdammen, droogmaken** en **slatten** van de WIJNALDUMER DORPS-OPVAART, ter lengte van ongeveer 780 el, en zulks in één perceel, bij inschrijving en opbod.

Bestek en Voorwaarden van dit werk liggen ter lezing bij de Gecommitteerden *Klaas Jans Schaaf* en *Johannes Jans Faber*, beide te Wijnaldum, die tevens de verlangd wordende aanwijzingen op de plaats zullen doen.

KERKVOOGDEN te *Blija* zijn voornemens, bij geslotene briefjes, aan den minst aannemende te besteden: Eenig TIMMER- en METSELWERK aan en bij de KOSTERIJ te Blija. Bestek en Voorwaarden liggen ter inzage in de Herberg van D. S. Vellinga te Blija, terwijl de briefjes franco ingewacht worden bij den administrerenden Kerkvoogd H. A. WIJNIA, vóór of op den 10 September 1857.

Verkoop van een Schip.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal publiek verkoopen: Een in 1854 nieuw gebouwd, wel onderhouden VAARTUIG, gemeten op 22 ton; thans liggende te Dragten, en bevaren door wijlen Otte P. Postma, met Mast en Touwwerk, 1 Zeil, 2 Fokken en verderen Inventaris.

De verkoop is Donderdag den 10 October, 's middags 4 uur precies, in het Logement *de Ster* te Dragten; — zijnde het SCHIP ook **uit de hand te koop.**

Deurwaarder J. DAMEN te Harlingen zal aldaar, op de Scheepstimmerwerf van de Heeren S. & T. Zwanenburg, op Woensdag den 16 September e. k., 's middags 12 uren, op 3 maanden crediet, publiek verkoopen: 34 stuks IJPEN en ESSCHEN STAMMEN, van onderscheidene lengte en dikte, waarvan nota op den 15den en 16den bij genoemde Heeren zijn te bekomen.

Bij geslotene briefjes te huur: Het GEDEELTELIJK JAGTVELD van Donkerbroek. Gegadigden gelieven hunne briefjes, onder letter D, franco in te zenden vóór den 14 September 1857, bij F. J. de GROEN te Donkerbroek. Informatien zijn te bekomen bij FRUITIER de TALMA aldaar.

Uit de hand te koop:

Eene halfsleten **overdekte** SNIK, groot 7 ton, met Mast en Wigt, Zeil en Fok en twee Kleeden. Te bevragen bij A. W. POST, in 't Moddergat onder Nes, of bij H. H. VINK, Scheepstimmerbaas bij Dokkum.

AANBESTEDING

van het bouwen van een PANFABRIEK te Workum, op Zaturdag den 19 September 1857, des morgens elf uur. — Het Bestek en Teekening liggen ter inzage bij den Societeithouder J. M. Leickering, terwijl inlichtingen gegeven worden door den Stads Architect A. J. Bokma aldaar.

AANBESTEDING

van het BOUWEN van een HUIS en BAKKERIJ, waarvan het Bestek ter inzage ligt bij M. P. ZWART te Rauwerd; de briefjes in te zenden vóór of op den 14 dezer.

SLATTING

der SALVERDER OPVAART, bij aanbesteding met geslotene briefjes, in te dienen vóór den 12 September e. k., bij den Heer DIRK FONTEIN AGz. te Franeker, of bij den Huisman BART CORDEL op Salverd, bij wien de voorwaarden inmiddels ter lezing liggen.

Een ieder, die iets te vorderen heeft van nu wijlen KEIMPE RINKS GROENVELD, overleden te IJlst den 28 April 1857, en deszelfs nagelaten Weduwe TRIJNTJE JETZES v. d. MEER aldaar, wordt verzocht, voor zoo verre zijne pretentien nog niet ingeleverd zijn of daarvan opgave gedaan is, die inlevering of opgave alsnog franco te doen, ten Kantore van den Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, vóór den 10 September aanstaande.

OPROEPING.

Allen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Heer TJEERD JETZES NIJëNHUIS, in leven Rentenier en Wethouder te Sloten, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten huize van GERRIT LIBBES TJALMA te Sloten, vóór den 22 September 1857.

Elk en een iegelijk wordt door deze ernstig gewaarschuwd, om niets hoe ook genaamd af te geven, te leenen, te borgen of toe te vertrouwen aan GRIETJE RINSES JONGSMA, thans wonende ie Eestrum, op naam, voor rekening of ten laste van den Ondergeteekende, haren Man, dewijl door hem in geen geval, noch te eeniger tijd, hoegenaamd geene teruggave, betaling of restitutie daarvan zal worden gedaan.

Buitenpost, Augustus 1857. J. C. SPANGENBERG.

A. GRATAMA vaceert tot het betalen der COUPONS van Certificaten 3 pCt. Nationale Schuld, van het Administratie-Kantoor ten name Ketwich & Voombergh & de Wed. Willem Borski, verschenen 1 September 1857.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het **Administratie-Kantoor** van Nationale Fondsen, opgerigt door THIJS FEENSTRA, gevestigd te Leenwarden, vaceren tot betaling van de COUPONS 3% Nationale Schuld, verschenen 1 September 1857.

OPRUIMING VAN MODE-ARTIKELEN.

De gewone Najaars-opruiming, bestaande uit: diverse MODE-ARTIKELEN, COUPONS ZIJDEN en HALFZIJDEN STOFFEN, DAMES KLEEDJES en ROBES à VOLANTS, alsmede lappen LAKEN, BUCSKINGS, VESTEN, enz. enz.; benevens enkele nog voorradige DAMES MANTELS van het vorige **saizoen**, zal plaats hebben tot en met Z a t u r d a g den 12 dezer.

A. van ASSEN,
bij de Koornbeurs te Leeuwarden.

De Ondergeteekende heeft het voornemen met October aanstaande een cursus te openen, ten einde **ONDERRIGT** te geven in het TEEKENEN, KLEUREN op SATIJN en FLUWEEL, PORSELEIN SCHILDEREN, en tevens in het HAARWERKEN. Leeruren des Saturdags van 3—5 uur. Prijs per maand 1 Gulden, per jaar 10 Gulden. Zij beveelt zich voortdurend aan tot het geven van **Onderwijs aan huis.**

Leeuwarden, Minnemastraat. G. H. MATTHIJSSEN.

VOORBEHOED- EN GENEESMIDDEL TEGEN
DE VARKENSZIEKTE.

De Apotheker van HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, verzendt bovenstaand middel, sedert verscheiden jaren, met steeds toenemend gunstig gevolg. — Hetzelve wordt in flesschen afgeleverd voor 75 cents, hetgeen juist berekend is voor *één* Varken; terwijl het gaarne door die beesten wordt genuttigd, is het tevens zeer gemakkelijk in het gebruik. — Voorts is het tot *heden* aan niemand in commissie verzonden geworden, reden waarom een ieder attent wordt gemaakt, op het daarbij zijnde berigt en op zijn naam in het lak.

De nieuwe **MINERALE LIJM**, om gebroken Porselein, Glas, Marmer, Hout en andere Voorwerpen te herstellen, is altoos gereed voor het gebruik; zij is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats dan op de gelijmde breken zal. Water oefent er geen of weinig invloed op, wanneer men ze tijd tot verglazing heeft gelaten. Een fleschje kost 30 Cents en kan, wanneer men het goed gesloten houdt, jaren lang gebruikt worden.

INSECTEN-POEDER. Dit zaad eener bloem uit het Ararath-Gebergte, doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle ander ongedierte. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. B. van Haagen; Meppel A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

EENE DAME GENEZEN *van* ***borstkwaal*** *door de* **PILLEN VAN HOLLOWAY,** *na een lijden van twintig jaren.* De Agent voor den verkoop der Holloway's Pillen in Nieuw-Zuid-Wallis schrijft in eenen brief aan den Professor Holloway van onderscheidene buitengewone genezingen van borstziekten, welke in deze kolonie hebben plaats gehad door het gebruik dezer uitmuntende Pillen, doch wel bijzonderlijk van eene dame aan de Razorbak wonende, welke sedert 20 jaren aan zware aanborstigheid leed en diensvolgens niet in staat was, de allerminste inspanning van krachten te doen. Eindelijk gebruikte zij de Pillen van Holloway, en gevoelt zich nu, volgens hare eigene uitdrukking, in staat den Razorbakheuvel tot den top te bestijgen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn à contant te bekomen in de bekende Dépôts.

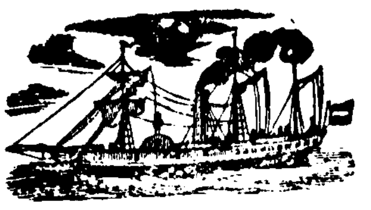

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 12 September. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 8 September 1857.

STOOMVAART

van HARLINGEN naar NEWCASTLE on TYNE en LEITH.

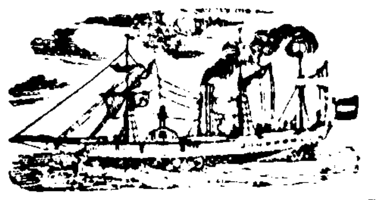

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP** ***TIMES***, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt naar NEWCASTLE on TIJNE **Zaturdag** 12 September 1857.

Adres voor **PASSAGIERS, GOEDEREN** en **VEE** bij de Agenten Van OPPEN'S ZONEN.

HARDDRAVERIJ EN BILLARDPARTIJ TE WORKUM.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur alhier gedenken de Kastelein H. TUININGA en eenige Liefhebbers aldaar, op Maandag den 14 dezer, te laten **Verharddraven:**

Een zware ZILVEREN TABAKSPOT.

Alle Paarden worden toegelaten welke niets gewonnen hebben, uitgezonderd 3-jarige, en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — Aangifte, des morgens elf ure, bij bovengenoemden Kastelein.

En op Zaturdag den 12 bevorens te laten **Verbillarden:**

Een zwaar ZILVEREN AANSTEKERSKOMFOOR
en eene nader te bepalen PREMIE.

Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd; wordende de aangifte verzocht vóór des middags 2 uur, terwijl het spelen precies te 4 ure zal aanvangen.

HARDDRAVERIJ MET PAARD EN CHAIS TE WORKUM.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur alhier gedenken de Kastelein G. OVERMEER en eenige Liefhebbers aldaar, op Dingsdag den 15 September e. k., te laten Verharddraven met Paard en Chais:

Een PRIJS, ter waarde van plus minus VEERTIG GULDEN.

Alle Paarden zullen worden toegelaten, die niets gewonnen hebben, uitgezonderd 3-jarige, en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — Aangifte, des morgens vóór 12 ure, bij bovengenoemden Kastelein.

HARDDRAVERIJ TE SLOTEN.

Met toestemming van het Gemeentebestuur van Sloten gedenken de Kasteleins U. J. de JONG en P. S. KLIJNSMA aldaar, ondersteund door eenige Liefhebbers, op Donderdag den 10 September 1857, des nademiddags te 2 ure, te laten verharddraven:

Een PRIJS IN GELD, ter somma van zeventig gulden.

Alle Paarden, mits niet meer dan twee prijzen (premien uitgezonderd) onder den man gewonnen hebbende, en tot genoegen der Keurmeesters zijnde, worden toegelaten. — De aangifte zal op genoemden dag, ten huize van P. S. KLIJNSMA, moeten geschieden vóór 11½ ure des voormiddags; terwijl na afloop der draverij, de prijs door den Kastelein U. J. de JONG, ten zijnen huize zal worden uitgereikt.

Galoppartij te Sloten.

Met toestemming van het Gemeentebestuur van Sloten gedenkt de Kastelein W. C. LAFFRA te Sloten, ondersteund door eenige Liefhebbers, op Vrijdag den 11 September 1857, te laten Vergalopperen:

Tot PRIJS: ***Een ZILVEREN AANSTEKERS COMFOOR,*** en
Tot PREMIE: ***Een ZILVEREN SIGARENKOKER.***

Alle Paarden, tot genoegen der Keurmeesters zijnde, worden toegelaten.

Aangifte ten zijnen huize, des voordemiddags 11 uur.

Hengstebier te Witmarsum,

ten huize van J. A. VELLENGA aldaar, op Zaturdag den 12 September e. k. Tevens zal worden gevaceerd tot de ontvangst der verschuldigde **Dekgelden** over 1857 en vorige jaren.

Met consent van het Edel Achtb. Bestuur van Wonseradeel gedenkt de Kastelein J. A. VELLENGA, op bovengenoemden dag, door 3-jarige Paarden te laten Verharddraven: ***Een nader te bepalen PRIJS.***

Aangifte des namiddags 1 uur, waarna de Draverij terstond eenen aanvang zal nemen. De monstering der Hengsten zal dadelijk na het Draven plaats hebben.

Een ongehuwde MOLENAARSKNECHT kan dadelijk of Nov. e. k. werk bekomen bij P. JUTTE, Korenmolenaar te Oosterlittens, alwaar ook een LEERLING tegen billijke Voorwaarden kan geplaatst worden. Brieven franco.

Een SMIDSKNECHT, die zijn werk goed verstaat, liefst gehuwd, kan dadelijk werk bekomen bij O. H. VISSER, Grof- en Hoefsmid te Joure. Brieven franco.

BAKKERSKNECHT.

P. ZWARTS, Bakker te Warga, verlangt ten spoedigste een KNECHT, die geheel of gedeeltelijk het vak verstaat en van goede attesten voorzien is.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan tegen goed loon, als tweede knecht, dadelijk of op 12 November e. k. geplaatst worden bij W. K. HOOGEVEEN, Mr. Bakker te Makkum. Brieven *franco.*

Een BAKKERSKNECHT, werk verlangende, kan dadelijk geplaatst worden bij D. K. BAKKER, Mr. Bakker te Makkum. Gegadigden vervoegen zich in persoon of franco brief.

VOOR DE
NAAI- EN BREIDSCHOOL TE HOLWERD

wordt **gevraagd** eene ONDERWIJZERES, die de bekwaamheid bezit om het **naaijen** en **breiden** *goed te onderwijzen* en tevens er genoegen in vindt aan de haar toevertrouwde meisjes eene **zedelijk godsdienstige opleiding** te geven. De belooning zal zijn *f* 200 in het jaar, terwijl bij het aanwezig zijn van *beide* bovengenoemde eigenschappen, bij voorkeur in aanmerking zullen komen Weduwen zonder kinderen of ongehuwden. — Die gading maken aan deze betrekking, worden uitgenoodigd, zich zoo spoedig mogelijk *franco* te adresseren met zelf geschrevene brieven, waarin opgave van woonplaats, betrekking en omstandigheden, aan het lid der Commissie aldaar. D. PLANTINUS.

Op 12 November e. k. wordt tegen hoog loon **gevraagd** eene flinke DIENSTMEID, die tevens geschikt is een gedeelte van het **huishouden** waar te nemen. Adres franco brieven letter R. bij den Boekverkooper W. COOL van BOKMA te Sneek.

Een fatsoenlijk JONG MENSCH verlangt met 1° November aanstaande of eerder, bij burger lieden van de Pr. G., KOST en INWONING enz., met **vrije Kamer.** Adres, bij franco brieven, onder letter A., bij den Heer A. BOSMA, Ambtenaar ter Prov. Griffie in de *Schrans.*

Bij G. B. van GOOR, te *Gouda*, ziet het licht en is alom het 1ste stuk voorhanden eener

VOLKSUITGAVE van
v. d. PALM'S, Bijbel voor de Jeugd.
TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS
VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN.

Zij zal even als de oorspronkelijke uitgave in **24** stukken compleet zijn, doch in plaats van *f* 1.20 slechts **40 Centen** per stuk kosten. Door dezen lagen prijs is elk in de gelegenheid, zich v. d. PALM'S Meesterstuk aan te schaffen. Het is eene schatkamer van 't verhevenste en eenvoudigste Schoone en Goede. 't Is ook met het volste regt het beste Huisboek voor Christen-Huisgezinnen, dat in geen gezin mag ontbreken.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smeding.